

29 november 2021

Internetconsultatie besluit experiment onderwijszorgarrangementen

<https://www.internetconsultatie.nl/experimentonderwijszorgarrangementen>

Onze algemene reactie is positief:

- We werken met elkaar in Nederland toe naar inclusief onderwijs en ontwikkelrecht. Ruimte in wet- en regelgeving maakt het makkelijker voor lokale partijen om samen afspraken te maken om de verbinding tussen onderwijs en zorg voor kinderen en jongeren beter te leggen. De, in de AMvB voorgestelde, experimenteeruimte maakt het dus makkelijker om stappen naar inclusief onderwijs en ontwikkelrecht lokaal vorm te geven.
- De VNG verwacht dat de geboden experimenteeruimte helpt in de bewustwording. We zijn als onderwijspartijen, zorgpartijen en gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling van kinderen/jongeren.
- De voorgestelde ruimte op de onderwerpen onderwijstijd, inhoud van onderwijs, locatie van onderwijs en besteding van middelen herkent de VNG als de onderdelen waarop ruimte nodig is. Ook de doelgroep waarvoor de ruimte geboden wordt is herkenbaar.

Dit gezegd hebbende zijn er bij de huidige voorgestelde AMvB toch een aantal kanttekeningen te plaatsen.

Maak meer tempo

Ten eerste slaken wij de verzuchting dat het politieke proces naar verbetering zo langzaam gaat. Er lopen nu proeftuinen voor onderwijszorginitiatieven, daarop volgt deze ruimte voor (een beperkt aantal) experimenten. Terwijl er echt geen vijf jaar plus een jaar voor de eindrapportage nodig is om te ontdekken waar de belangrijkste oplossingsrichtingen te vinden zijn. Vijf jaar is een complete generatie leerlingen!

Sinds de start van passend onderwijs en de decentralisatie van de jeugdzorg hebben gemeenten, schoolbesturen en zorgpartijen veel ervaring opgedaan. We hebben in diverse programma's samengewerkt en naar oplossingen van deze problematiek gezocht. Denk bijvoorbeeld aan Mét andere Ogen. Daarbij kan er lokaal vaak meer dan we dachten en nog steeds meer dan we tot nu toe voor elkaar krijgen. Met die opdracht zijn we dagelijks aan de slag. Tegelijk zijn er een aantal beperkende elementen in het stelsel waarvan ook zonder vijf jaar experimenteren al duidelijk is waar de oplossingsrichting ligt.

Wij denken dan aan:

- Eenduidiger aansturing vanuit het rijk op jeugdhulp/zorg en onderwijs;
- Het wegwerken van de schotten tussen de financieringsstromen;
- Versneld harmoniseren van (de werkwijze van) de inspecties jeugd en onderwijs;
- Het beperken van de vrijstellingen onder 5a (ieder kind heeft ontwikkelpotentieel);
- Het begrip leerplicht ombouwen in (echt) ontwikkelrecht;
- Thuiszitters (en hun ouders) niet langer benaderen als de daders maar als kinderen bij wie het ons (het systeem) niet lukt om aan hun ontwikkelpotentieel te voldoen,
- Samenwerkingsverbanden verantwoordelijk maken voor alle kinderen in hun verzorgingsgebied (en niet alleen voor hen die bij een school staan ingeschreven) Hierbij behoort uiteraard aanpassing van hun bekostiging.

Uitvoeringsaspecten

Voorts hebben wij op onderdelen vragen en verbetervoorstellen bij een aantal uitvoeringsaspecten van de voorgestelde AMvB. Onze belangrijkste aandachtspunten zijn:

- De regeling zou explicieter moeten zijn waar het gaat om het onderschrijven van een aanvraag door alle lokaal betrokken partijen. Dus school, samenwerkingsverband én gemeente of zorgkantoor.
- De regeling lijkt zich in de tekst te beperken voor 'jongeren die op dit moment niet naar school kunnen'. Daarmee zou de groep die nu wel naar school gaat maar waar de ondersteuning nu met kunst en vliegwerk wordt geregeld buiten de scope vallen. Dat lijkt ons niet de bedoeling en dient te worden geëxpliciteerd in de tekst.
- Het is wenselijk de aanvang van deze regeling naar voren te halen tot augustus 2022. Daarmee loopt de regeling in lijn met het schooljaar.
- Tijdens, maar ook in de analyse, van deze experimenten dient er expliciet aandacht te zijn van de gevolgen van de gevonden oplossingsrichtingen voor de huisvesting van scholen en voor eventuele extra inzet van leerlingenvervoer.

Tot slot

Enkele jaren geleden is er een brede coalitie gesloten vanuit vertegenwoordigers van kinderen/jongeren en ouders, onderwijs, kinderopvang, gemeenten jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en overheid. Vanuit deze coalitie is het programma Met Andere Ogen gestart om de samenwerking tussen de partijen – zowel op landelijk als lokaal niveau - te verbeteren. De VNG spant zich, samen met deze partners, zoveel mogelijk in voor ontwikkelkansen voor alle kinderen en jongeren. Wij ondersteunen dan ook de inbreng van de welzijns,- zorg,- en jeugdhulppartijen, de onderwijsraden en de vertegenwoordigers van kinderen/jongeren en ouders.